

הדפסה

[בנימין פניאן](#)

נגד

[מדינת ישראל](#)

ע"פ 9735/11 בנימין פניאן נ. מדינת ישראל

החלטה בתיק ע"פ 9735/11

בבית המשפט העליון

ע"פ 9735/11

לפני:

כבוד השופט א' רובינשטיין

המערער:

בנימין פניאן

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 28.11.11 בעפ"ג 46578-12-11 שניתנה על ידי השופט בר-עם

תאריך הישיבה: ו' בטבת התשע"ב (01.01.12)
 בשם המערער: עו"ד אברהם לביא; עו"ד אריאל וינדר
 בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול

החלטה

א. ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט בר-עם) מיום 28.12.11 בתיק ע"פ 46578-12-11, בה נדחתה בקשת המערער לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת עליו במסגרת גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט ברקלי) מיום 18.12.11 בתיק ת"פ 1968-09.

רקע והליכים

ב. המערער, יליד 1987, הורשע על-פי הודאתו ביום 4.1.10 בבית משפט השלום, במספר עבירות של ביצוע מעשים מגונים ומספר עבירות של אימים. לפי המתואר בכתב האישום, המערער ביצע את המעשים בקטין בן 13 (להלן המתלונן), חבר של אחיו הקטן, בזמן שהתבקש על-ידי אבי המתלונן לסייע לו בלימודיו תמורת תשלום. בין היתר, במספר מקרים ליטף המערער את איבר מינו של המתלונן מעל בגדיו, ובמקרים מאוחרים יותר הפשיט אותו, נגע באיבר מינו ושיפשוף אותו. בנוסף, כדי לשכנע את המתלונן להמשיך להיפגש עימו, קנה לו מתנות ומאכלים, לקח אותו למקומות בילוי, ובפעמים נוספות איים עליו כי יפגע בו אם יפסיק להגיע.

ג. במסגרת הסדר הטיעון בין המערער והמשיבה הוסכם, כי ככל שיפנה המערער לטיפול שיסתיים בתסקיר חיובי, ממנו יעלה כי רמת המסוכנות של המערער פחתה וכי המערער מקבל אחריות על מעשיו, יטענו הצדדים במשותף לעונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הוסכם, כי המשיבה היא שתקבע אם קיימי התנאים הללו לאחר שיתקבל התסקיר, וכי אם התשובה תהא בשלילה, יטענו הצדדים באופן חופשי לעונש. ציון, כי ברקע הדברים עמדו נסיבותיו האישיות של המבקש, אשר סבל מהתעללות קשה וארוכה מצד אביו בילדותו. אביו שפט ל-18 שנות מאסר.

ד. טרם נגזר דינו של המערער, הוגשו שישה תסקירי שירות מבחן בעניינו; שתי חוות דעת פסיכיאטריות של המרכז להערכת מסוכנות; שלוש חוות דעת פסיכיאטריות ממעם המערער; ושתי חוות דעת של המכון הישראלי להערכת מסוכנות. מתסקירי שירות המבחן עלה, כי הוחלט להפסיק את טיפולו של המערער במרכז לעברייני מין בפתח תקוה, כיון שהמערער הביע ספקות באשר לאפשרות שיפיק תועלת מן הטיפול. עוד ציין השירות, כי ניכר שהמערער מסתיר מידע החיוני לטיפול, ומנסה להציג חזות מסוימת שאינה תואמת את המתרחש במציאות. לאחר מספר דחיות שהתבקשו על-ידי השירות כדי לבחון בכל זאת אפשרות של טיפול, צוין ביום 29.6.11 כי הוחלט באופן סופי לא לקבל את המערער לטיפול בחזרה, וכי רמת המסוכנות הנשקפת ממנו גבוהה. על כן, לא המליץ השירות על טיפול בעניינו. המרכז להערכת מסוכנות קבע ביום 19.6.11, נוכח נסיבות ביצוע העבירות ונסיבות להציג צג שאינו אמת בפני גורמי הטיפול, כי המסוכנות הנשקפת מהמערער גבוהה.

ה. בחוות דעת של ד"ר ברנר מיום 20.5.11 שהוגשה על-ידי המערער צוין, כי המערער היה בטיפולו עד ליום 31.8.10 במשך חצי שנה, וכי הוא מתקשה בטיפול. עם זאת צוין, כי המערער הגיע עם כונה אמיתית לטיפול בבעיותיו, וכי נעשתה התקדמות משמעותית ביכולתו להימנע מפגיעה עתידים בילדים. בחוות דעת של המכון הישראלי להערכת מסוכנות מיום 6.9.11 צוין, כי ניכר שהמערער הפיק תועלת מהטיפול בהם השתתף עד כה, וכי מודע למצבי סיכון אפשריים; מנגד צוין, כי הוא מתנהל בחשדנות ומסתיר מידע מגורמי הטיפול. על כן נקבע, כי רמת המסוכנות הנשקפת מהמערער בינונית, וכל שימשיך בטיפול ויבנה משפחה, רמת המסוכנות תרד.

ו. ביום 18.12.11 נגזר דינו של המערער. נקבע, כי לא עלה בידי המערער לנצל את ההזדמנות שניתנה לו לטיפול, ועל כן, חרף האינטרס השיקומי הכולל, יש להשית עונש מרטיע שיבטא את חומרת המעשים, ואת הצורך בהגנה על הציבור בעבירות מעין אלה. בית המשפט נתן דעתו לחומרה המיוחדת, הנבעת מכך שהמערער ניצל יחסי אמון ומרות בינו ובין המתלונן, עת היה אמור לסייע לו בלימודיו. על כן, גזר עליו בית המשפט 18 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, פיקוח על-ידי שירות המבחן במשך 36 חודשים מיום שחרורו ותשלום של 5,000 ₪ למתלונן; לבקשת המתלונן עונש המאסר עוכב עד ליום 2.1.12.

ז. המערער ערער על גזר דינו של בית המשפט השלום, והערער נקבע לדיון בבית המשפט המחוזי ליום 15.2.12. בד בבד, הגיש המערער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד להכרעה בערעור. בית המשפט המחוזי (השופט בר-עם) דחה את הבקשה מבלי שנתקיים בה דיון, בציינו, כי העבירה בה הורשע המערער חמורה, וכי העונש שהושת עליו אינו גבולי; על כן, בהתחשב בכך שהדיון בערעור נקבע למועד קרוב, אין מקום לקבל את הבקשה.

הערעור

ח. בהודעת הערעור נטען, כי סיכויי הערעור לבית המשפט המחוזי גבוהים נוכח הסדר הטיעון בין הצדדים, ונוכח פניית המערער לקבלת טיפול פרטי לאחר שהטיפול במרכז לעברייני מין לא צלח. בהמשך לכך נטען, כי הטיפול הפרטי היה חיובי ומועיל, ועל כן התקיים התנאי בהסדר הטיעון לפיו יש להשית על המבקש עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, חלף עונש המאסר בפועל. עוד נטען, כי בית משפט השלום לא נתן משקל מספק לנסיבות חייו הקשות של המערער ולעברו הנקי, וגם בכך יש להגדיל את סיכויי קבלת הערעור.

ט. בדיון בפנינו טען בא כוח המערער, כי המרכז לטיפול בעברייני מין לא העניק למערער הזדמנות ממשית לטיפול, ועל כן המשיך המערער בטיפול פרטני שהיה בו כדי להועיל לו; ואולם בית משפט השלום לא נתן את דעתו לטיפול הפרטי. כן נטען, כי לא ניתן משקל מספק לנסיבותיו הקשות של המערער בגזירת העונש. מכל הטעמים הללו נטען כי סיכויי הערער גבוהים, ועל כן יש לעכב את ביצוע העונש עד לאחר ההכרעה בערער.

י. באת כוח המשיבה טענה, כי מתחילה העונש המתבקש בעבירות מעין אלה הוא מאסר בפועל, אולם נוכח נסיבותיו הקשות של המערער הייתה המשיבה מוכנה ללכת ככרת דרך לקראתו ולבחון הליך שיקומי, שאם יסתיים בהצלחה יותרו הצדדים במשותף לעונש של עבודות שירות. אולם, לאחר שנעשו נסיונות ממשיים של טיפול במשך זמן ממושך, מעלות חוות הדעת המקצועיות כי המערער אינו בשל לטיפול, וכי מסוכנותו גבוהה. על כן, בצדק השתל המבקש עונש של מאסר בפועל, והסיכויים שהעונש יופחת על-ידי בית המשפט המחוזי לעבודות שירות בלבד, קלוש.

הכרעה

יא. לאחר העיון החלטתי לקבל את הערער ולעכב את הביצוע. בטרם אנמק אעיר כי בית המשפט המחוזי לא קיים – כאמור – דיון בפניו בערער, ובכך – בכל הכבוד – שגה. לפי סעיף 125 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982, "באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו", וכך גם בערער (סעיף 208 לחוק); לעניין ערער בעיכוב ביצוע ראו סעיף 87(ד) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.

ניתן היה אפוא להחזיר את התיק לבית המשפט המחוזי, אך הן בשל קרבת המועד להתייצבות (מחר) הן כדי למנוע סרבול והוצאות, החלטתי להכריע בתיק (כך סברה גם באת כוח המדינה). לעניין הביעתי תיבות שבהליך מסוג זה ראו בש"פ 6251/11 סקאפי נ' מדינת ישראל (לא פורסם).

יב. לגופם של דברים החלטתי לקבל את הערער ולעכב את הביצוע. הטעמים לכך יפורטו להלן.

1. אשר לסיכויי הערער, המשוכה שהמערער מבקש לעבור גבוהה בודאי, נוכח תולדות התיק, כפי שהובאו מעלה. עם זאת, העובדה שבית משפט השלום היה נכון מתחילה ליתן סיכוי לעבודות שירות ובהמשך לא עמד המערער, על פי ההכרעה, בתקוות שנתלו, מייחדת את המקרה לעניין העיכוב, במובן זה שראיתי מקום ליתן לו את יומו הערעורי בבית המשפט המחוזי, בטרם ייאסר ככל שכך יחלט. הבאתי לעניין זה בחשבון גם את רקע המשפחתי הקשה של המערער והפגיעה בו על-ידי אביו השפוט לזמן ארוך ביותר.

2. אשר למאזן הנוחות, הערער קבוע ל-15.2.12, בעוד כשישה שבועות, והמערער היה משוחרר בתנאים מגבילים משך תקופה ארוכה. עוד נתתי אל לבי כי מדובר במאסר ל-18 חודש, שאמנם הוא גבולי בגדרי עיכובי ביצוע "רגילים", אך הגבוליות תורמת להכרעה כאמור.

3. הצטרבותם של אלה יחד הביאתני למסקנה האמורה (ראו גם עניין סקאפי פסקה ט'), ועל כן יעוכב הביצוע עד להכרעת בית המשפט המחוזי בתיק הערער ובכפוף לה. תנאי שחרור קיימים ועמדו בעינם והמבקש מוזהר על מילויים ככל משפטם וחוקתם.

ניתנה היום, ו' בטבת התשע"ב (1.1.2012).

ש ו פ ט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. T01.doc_11097350 רח
מרכז מידע, טל' XXXX333-077; אתר אינטרנט, www.court.gov.il

[בית משפט השלום](#) | [בית משפט המחוזי](#) | [בית משפט העליון](#) | [בית הדין האיזורי לעבודה](#) | [בית הדין הארצי לעבודה](#) | [בית הדין לשכירות](#) | [בית משפט לעניינים מינהליים](#) | [בית משפט לעניינים כלכליים](#) | [בית המשפט לתביעות קטנות](#)

©2011-2017.ruling.co.il כל הזכויות שמורות. | [עמוד הבית](#) | [תנאי שימוש](#) | [צור קשר](#)